

M. I.

LIETUVIŲ

№ 23.

KAINA:

Metams 4 rb., pusmečiui 2 rb. 10 kap., 3 mėnesiams 1 rb. 10 kp.
1 mėnesiui 35 kap.

Skyrium numeris 5 kop.

BALSAS.

Gruodžio 3 d. 1915 m.

SKELBIMAI:

Petito eilė (4 skiltys)
prieš tekstą 60 kap.,
po teksto 30 kap.,
Darbo ieškantiems:
eilė 10 kap.

Redakcijos ir Administracijos adresas: PETRAPILIS, Baskov per. № 29, b. 10. (Znamenskų g. kampas). Tel. 652-02.
Redakcijos sekretorius L. Noreika priima kasdien, be sekmadienių, nuo 12—2 val. dieną.

Lietuvių priruosiamieji kursai

(Baskov per. 29, b. 4; tel. 652-02)

JAU ATSIDARÉ.

Į kursus gali stoti tiek vaikinai, tiek merginos. Kursuose bus mokoma mokslo dalykų žemųjų ir viduriniųjų vyriausybės mokyklų programa. Klausytojams lietuviams bus aiškinama lietuvių kalba ir Lietuvos istorija.

Savo išsilavinimu klausytojai bus skirstomi grupėmis. Norintieji stoti į kursus, privalo paduoti prašymus kursų direktoriaus A. Purėno vardu.

Nuolatiniai užsiėmimai kursuose prasidės lapkričio 13 d. Lekcijos kursuose nuo 5 ligi 9 kas dien. Mokesnis už mokslą nuo 100 lig 150 rub. per metus. Pabėgėliams, nuo karo nukentėjusiems ir šiaip neturtėliams duodami palengvinimai. Kursų reikalaigalime kreiptis į A. Purėną kasdien nuo 5 val. ligi 7

Petrapolis, gruodžio 3 d.

„Lietuvių Balse“ jau buvo keliamas klausimas ir jau buvo nurodoma, kad pabėgėlių dorai gresia pavojus. Dabar korespondencijose iš įvairių vietų kaskart vis dažniau girdėti, kad lietuvaitės mergaitės ir net moters lietuvių slankiojančios patvoriais ir visokiems užkampiams su kareiviais ir šiaip vyrais, abejotinos doros žmonėmis. Liūdni vaizdai kyla galvoje, skaitant tokias žinias. Lietuvių tauta, ypač lietuvaitės ir lietuvių moters, iš senovės garsi savo augšta dora, darbar, karo audros sudarkyta ir daugybės nelaimių prislėgta, ima tvirkti. Žinoma, tai ne visa tauta, ne visi pabėgėliai, o tik (tikimės) maža dalelė, bet vis dėlto ima rasties, ir kas kart vis daugiau, tokių, kurie (ios) sunkaus meto kartybes nori saldinti laisvosios meilės nuodais.

Delko taip yra? Kokios priežastys, kad bauri doros nuopolio gangrena ima graužti tautos sielą. Svarbiausia bus karas. Kiek sena yra karų istorija, tiek senai jau žinoma, kad karas ne tik žmones žudo, ne tik geria žmogaus kraują ir naikina ištisų kraštų ir tautų turtą bei kultūrą; — jis siekia dar giliau, jis griebia net žmogaus sielos gilumų ir ten randa sau vietos sukli bauriam suirimo ir nuopolio lizdai. Tačiau, jeigu taip yra iš senų senovės, nereikia, kad taip turi būti visuomet, kad jau nebereikia nė kovoti su tomis visomis karo meto blogybėmis. Nel Kad ir neišvengiamos yra šiuo sunkiu metu visokios blogybės, tačiau tat nereikia, kad reikia nuleisti rankos ir laukti, tegu sau visa atsitinka, kas atsitinka. Reikia stengties, kad visokių blogybių būtų kuomažiausia, reikia grumties su visokiomis aplinkybėmis ir vengti progumų. Kova, ypač su doros pavojais, visuomet galima. Reikia atsiminti žmogaus ir tautiečio garbą!

Doros nuopolis pastebimas ne tik ten, kur pati kova yra, kur armijos, šautuvai, kardai bei durtuvai viešpatuoja, kur ugnis siaučia, kur viskas sumišę — ne tik arti fronto, bet ir toli nuo tų vietų, valstybės gilu-

Prekybos bei Pramonės

„Brolių Vailokaiečių ir Bvės“
Draugija

prašo visų, pasidėjusių joje pinigų, **pranešti savo adresus**, kad būtų galima laiku išsiuntinėti procentus.
Toliau žiūr. paskutinį puslapį.

Jau metas užsisakyti „Lietuvių Balsa“
ateinantiems 1916 metams.

„Liet. Balsas“ eina 2 kartą per savaitę. Kaina: metams 5 rb.; pusmečiui 2 rb. 60 kap., 3 mėnesiams 1 rb. 30 kap., 1 mėnesiui 45 kap.

mos miestuose. Ten yra daugelis atsidūrę, pabėgę nuo anų baisybių. Ten visų tų pavojų nebėra. Tiesa, ir ten pabėgėlių vargas slėgia, bet gyvenimas ten vis dėlto jau ramus. Doros irimo priežastis ten jau bus šiek tiek kitokia, negu pačių kovų laukuose. Ten dorai kenkia vargingas gyvenimas ir ypač neturėjimas darbo. Tad ir kovoti galima tik tam tikrais priemoniais. Pirmą-pirmiausia reikia, kiek galint, traukti žmones iš vargo ir duoti darbą į rankas. Darbas ir vargą mažina, ir yra geriausias vaistas palaidumui. Ir patys pabėgėliai turi stengties susirasti sau šio darbo, ir tie, kuriems rūpi tautos sveikata ir jos sielos grynumas, turi patiekti pabėgėliams ne vien duonos kąsnį ir pastogės kampelį, bet ir knebinį į rankas.

Kitas geras vaistas kovai su doros pavojais ir jos slinkimu yra knyga ir apskritai švietimas. Trūksta dorų pasilinksminimų. Vakareliai, paskaitytos, įvairūs kursai geriausiai padėtų sunaudoti atliekamą laiką.

Cia mes ir nesitariame išgildę visą doros slinkimo klausimą. Mes

tik jį iškėlėme, nurodėme kaikurias priežastis ir priemones, kuriais galima su tais pavojais kovoti. Doros irimo ir kovos su juo klausimas nemaž ne menkesnis, kaip patiekimas maisto, drabužio ir pastogės. Jis turi rūpėti visiems, kam tik brangi yra sveika tautos siela. Keliant šį klausimą mums rūpėjo, kad pabėgėlių globėjai atkreiptų į jį dėmesį ir kad pastų pavojų ir tie, kurie yra į jį pakliuvę.

Reikalinga steigti kursai trobų statymo instruktoriams.

Karo audra išardė Lietuvos laukus, nušlavė bažnyčias, miestus ir sodžius. Bet karas ne amžinas, turės bent kada pasibaigti. Jam pasibaigus grįš mūsų broliai tėvynėn ir reikės pradėti gyventi beveik iš naujo. Reikės žemelę lyginti ir trobos statyti, gi darbininkų bus mažai. Pas mus Lietuvoje ir prieš karą beveik nebuvo instruktorių troboms statyti.

Lietuviams reikia pasirūpinti po karo turėti savo namų statymui mei-

Jau išspaudinta

atskira knygele

ir galima pirkties

„Lietuvių Balso“

leidinys:

„Motinos Beieškant“.

Graži apysaka, ypač gera dovana Kalėdoms jaunuomenei pasiskaityti. Parašyta garsaus italų rašytojo Edmundo de Amicis, iš italų kalbos versta prof. A. Valdemaro Kaina 15 kap. Komisijonieriams nuleidžiama 30%.

sterių, galinčių išlaikyti mūsų namams savotišką lietuviškąjį stilių. Laikraščiai praneša, jog Maskvoj ir kituose miestuose rusų visuomenė organizuojanti specialinius suaugusiems trobų statymo kursus, atmindama, jog po karo bus reikalingi instruktoriai namams statyti nuniokotose kraštuose.

Būtų labai svarbu, kad Lietuvių Centralinis Komitetas pasirūpintų įsteigti bent kokiame mieste, kur daugiausia gyvena lietuvių, trobų statymo kursus instruktoriams.

Vadovaujant mūsų vienam kitam inžinieriui ir dailininkui, būtų reikalinga supažindinti busimieji instruktoriai su lietuvišku namų stilium ir daile. Po karo tokie darbininkai bus pirmiausia reikalingi.

P. Kuzma.

Korespondencijos.

Valkas.

Mokykla lietuvių pabėgėlių vaikams. Nors su dideliu sunkumu ir vargu, bet vis dėlto pasisekė įsteigti mokyklą lietuvių pabėgėlių vaikams.

Lapkričio 25 d. vietos klebonas pašventino mokyklą ir pasakė vai-

kams prakalbė, paaiškindamas mokslo naudingumą.

Vaikų mokinių jau susirašė daugiau nei 40, bet laukiama, kad jų skaičius dar padidės.

Mokytoja pakviesta p. J. Diliūtė. Ji įsirašė ir vietinio lietuvių pabėgėliams šelpiti skyriaus nariu.

Vaikams, einantiems į mokyklą, čia-pat prie mokyklos įtaisyti bendrabučiai — berniukų ir mergaičių, kuriuos apžiūrėti apsiėmė mokytoja.

Mokinių skalbiniams mazgoti ir drabužiai taisyti nusamdytos trys moters. Tad vaikai, eidami mokyties, nebeturės jokio reikalo vaikščioti prie tėvų ir bus lengviau ir vieniems ir antriems.

St. Ličkunus.

Berdičiovas, Kievo gub.

Pabėgėlių čia labai maža; iš čia juos gabena toliau į Rusiją. Lietuvių Berdičiove tik keli žmonės. Jiems ligšiol materialinė pasipirtis nereikalinga. Tik skaudėjo širdys be lietuvių laikraščių; nežinojome, ar dar yra bent koki mūsų organizacija, ar tik beliko audros išblaškyti po platų pasaulį atskiri vargo pelės—lietuviai. Atsilankę „Lietuvių Balsas“ ir „Rygos Garsas“ vėl surišo mūsų širdis su Lietuvos širdimi ir nuramino mus. Lietuvio kunigo čia nėra.

A. K.

Vladivostokas.

Kas dieną čia atkeliauja apie 20—30 šeimynų pabėgėlių, tarp jų nemaža ir lietuvių. Pabėgėliai talpinami kazarmėse, kur jų yra jau arti 500 žm. Daug pabėgėlių per Vladivostoką keliauja Amerikon, ypač lietuviai. Kelias ir maistas lig S.-Francisko per Jokagamą kaštuoja arti 200 rb.; be to, reikia dar turėti bent 100 rb. atvažiuojant Amerikon. Daugumas keleivių—žmonės neturtingi, tad vietinei lietuvių kolonijai tenka jiems padėti.

Matydami didelį vargą Vladivostoke apsistojusių pabėgėlių lietuvių ir tu, kuriems būtinai reikia keliauti toliau, vietiniai lietuviai nori steigti draugiją ir įdėti karo gubernatoriui prašymą patvirtinti jos įstatus. Ji vadinsis „Lietuvių Tolumų Rytų Draugija“ materialinei, moralinei, kultūrinei pagalbai teikti pabėgėliams lietuviams.

Kol kas atsakymo dar neturime, bet tikimės greitai gausia.

J. Vaitiekaitis.

Lietuviai Odesoje.

Lietuvių kolonija Odesoje — gana didelė. Joje yra veiklus inteligentų būrelis. Dar prieš mūsų spaudos atgavimą pavyko Odesoje įsteigti „Odesos Lietuvių savitarpio pašalpos draugiją“. Laisvės metais susidarė lietuvių „Rutos“ klubas. 1913 metais įsteigta tarnaičių draugija, vardu „Marjos Globa“. Karo šmėklai užgulus mūsų tėvynę, visos trys Odesos lietuvių draugijos, giliai jauzdamos savo tautiečių vargus, tuojau pasiskubo ir spalio 12 dieną 1914 metų sudarė tam tikrą komitetą Odesoje nukentėjusiems del karo Lietuvos gyventojams aukoms rinkti. Greitu laiku buvo surinkta 1268 rb. 48 kap. beveik iš pačių lietuvių skatų. Tos sumos 1100 rb. buvo nusiūsta Vilniui Lietuvių Draugijai. Po to Odesos komitetas pradėjo rūpintis sutaisymu Odesos gatvėse viešos rinkliavos. Jai įvykdyti reikėjo padėti daug darbo ir rūpesčio. Komiteto darbštumas apgalėjo visas sunkybes: buvo gautas leidimas š. m. rugpjūčio 24 dieną įtaisyti rinkliava „Odesa—Lietuvai“, suieškota aukų rinkėjai, padirbdinti rinkliavai ženklėliai, pati rinkliava išgarsinta vietos rusų spaudoje ir afišėse, mūsų dailininko Varono sutaisytas gerajame Odesos Soboro plečiuje didelis karo naikina mos Lietuvos paveikslas, kurios, ugnies ir kardo verčiami, gyventojai ieško pas savo laimingesnius kaimynus pagalbos. Taip sutvarkyta rinkliava, nepaisant didelio trukimo smulkių pinigų, vis tik davė 6.320 rb. 10 kap. Išmokėjus rinkliavos išlaidas 695 rb. 10 kap., gryo pelno

gauta 5.625 rub. Šiais pinigais vėl buvo manyta sušelpiti Vilniaus Lietuvių Draugijai. Deja, tai nepavyko padaryti: vokiečiai užgrobė Vilnių, o podraug ir visą Lietuvą, kurios dauguma gyventojų, išguita iš savo sodų, ir netekusi vilties greitai namo sugrįžti, pradėjo sklaidytis po Rusijos miestus. Odeson taip-pat užklydo būrelis nuvargintų lietuvių, be pinigų, be šiltų rūbų, negalinčių be kitų pagalbos gyventi.

Šiandieną jau yra 370 lietuvių įregistruotų Komiteto knygoje. Daugumai šių žmonių, Komitetui padedant, jau pavyko susirasti uždarbio ir šiaip netaip gyventi, bet vis tik 122 žmonės, delei senatvės ir ligos negali dirbti, ir Komitetas gauna juos laikyti. Tuo tikslu Komitetas įtaisė 19-oje butų bendrabučius. Ligonims parūpinta daktarų pagalba ir įtaisyta tam tikra studentų ir studentų priežiūra.

Šiandien Komitetas kiekvienam pabėgėliui, lig surandant jam tinkamo darbo, duoda iš savo izdo kas dieną po 15 kap., bet šioji pašalpa dideliame mieste dabartinio neapsakomo brangumo metu neužtenkama. Komitetas savo lėšomis būtinai turi didinti teikiamą valdžios pašalpą, kad nors šiaip-taip būtų galima pabėgėliui išgyventi. Dieninės pašalpos didumą Komitetas taip nustatė, kad kiekvienam pabėgėliui, Odeson atvykusiam be šeimynos (turinčiam jau butą ir kuro), lig darbo atsiradus, duodama 30 kap., šeimynos gi iš dviejų žmonių — 50 kap., iš 3 — 60 kap., iš 4 — 75 kap., iš 5 — 90 kap., ir iš 6 — 1 r. 05 kap. Nepaisant taip didelio taupumo pašalpų dalinime, pabėgėlių šelpimas Komitetui kas savaitę atsieina apie 300 rb. Dar sunkiaus yra aprūpinti pabėgėliai apatiniais ir šiltais žieminiais rūbais. Čia menki Komiteto išmetai menkai ką gali padėti. Komitetas tuo tikslu pradėjo rinkti skalbinius, rūbus ir avalynę.

Spalio 25 dieną Komitetas sušaukė visuotinį Odesos lietuvių susirinkimą pasitarti, koku būdu surasti naujų lėšų pabėgėliams šelpiti. Nutarta steigti labdarų draugiją, kurios nariai nuolatiniams mėnesiniams mokesčiais darytų nors dalį Komiteto lėšų. Pabėgėlių vaikučiai mokosi parapijos mokykloje, kurioje įvesta lietuvių kalbos kasdieninės pamokos; tikybės mokoma 3 kartus savaitėje taip-pat lietuvių kalba, tik, nelaimė, trūksta vaikučiams vadovėlių. Gerai, kad Lietuvių Draugija iš Petrapilio atsiuntė keletą knygelių, kuriomis nors mokykloje naudojamas. Vaikų lietuvių mokykloje yra 43.

Odesos lietuvių Komiteto raštinė: Гаванная, № 1.

Kun. V. Draugelis,
Odesos Lietuvių Komiteto narys.

Smolenskas.

Smolensko gubernatorius įsakė policijai ir kitoms įstaigoms nebeleisti Smolenskan iš kitur pabėgėlių, bet vežti juos toliau. Tikslai tie pabėgėliai bebusia leidžiami Smolenskan, kurie čia važiuoja prie giminių ir prie sutarto darbo.

Tuo tarpu važiuoja Smolenskan pabėgėliai, tarp jų ir lietuviai: 1) išvaryti iš dvarų laukų darbininkai, 2) pasilieję Smolenske paleistieji iš ligoninių, 3) gyvenę savo lėšomis ir jas pabaigę Smolensko apygardose ir 4) pabėgėliai klajūnai, kurie niekur nenurimsta ir vis kažinko ieško. Su jais šelpiamieji komitetai turi keblumo. Kartais iš ligoninių paleidžia pasveikusiuosius vasariniais suplyšusiais rūbais.

Lietuvių Draugija taiso medinių padų avalynės dirbtuvę. Avalynės klausimas labai sunkus: odos kainos neįkandamos, gi tubai delei tankių atlydžių labai nestiprus ir pavojingi sveikatai.

P. M.

Ramzajus, Penzos gub.

Ramzajus tai didelis rusų kaimas, kur apsigyveno apie 500 žmonių lietuvių pabėgėlių. Daugumas jų gyvena drauge su vietiniais gyventojais ir tik keletai šeimynų pasisekė surasti atskirus butus.

Visi pabėgėliai gauna pašalpos iš vietinio Lietuvių Komiteto: butą, kurą, suaugusieji po 20 kap. dienai, vaikai iki 13 metų — po 10 kap.

Lietuviams įsteigta pradedamoji mokykla. Mokslo jau prasidėjo spalio 26 d.; mokyklon įsirašė 88 vaikai, lanko ją 79.

Darbštumu kun. Povilonis, Lietuvių Komiteto įgaliotinio, daugumas mokinių gavo batus ir drabužius. Skaitome „Lietuvių Balsą“. Pabėgėlių dvasios reikalai kaip ir aprūpinti, nes kun. Povilonis dažnai čia atvažiuoja ir vietinėje mokykloje šventadieniais laiko pamaldas, sako pamokslus, klauso išpažinties ir t.t.

Gydo pabėgėlius dr. Garmus ir feldčeris-pabėgelis Picevičius. Vaistų gauname dykai. Pabėgėliams, sergantiems užkrečiamomis ligomis, įtaisyta ligoninė.

Be lietuvių pabėgėlių, Ramzajuje yra keletas šeimynų rusų, latvių ir lenkų.

J. K.

Tambovas.

Vietiniai laikraščiai pažymėjo energingą Lietuvių Centralinio Komiteto skyriaus darbavimą Tambove.

Jau darbuojasi siuivykla ir skalbykla, šiomis dienomis laukiama atidarant arbatinės ir valgyklos, ligoninės ir pradedamosios mokyklos su bendrabučiu 50 vaikų. Užmegsta santykiai su apskrities ir gubernijos komitetais, iš kurių tikimasi gauti šiltų rūbų pabėgėliams. Pasirūpinta taip-pat papiginta kaina malkų išgauti, kadangi malkos esančios labai brangios; suorganizuota lietuvių ir kitų arklių malkoms gabenti iš miškų. Lietuviai, gyvenantieji kaimuose ar kituose miestuose, savo noru, kad ir neleidžiami, po keletą slenka arčiau Tambovo, norėdami būti arčiau savųjų, bažnyčios, ir, prireikus, pasinaudoti pašalpa. Manoma sutaisyti lietuvių vakarą.

Tautkus.

Dorpatas.

Šių metų pradžioje Rygos mokslo apygardos globėjas sutaisė tam tikras komisijas, kurioms pavedė apsvarstyti latvių ir igaunių kalbų mokymo programas.

Programos jau buvo mažne pabaigtos ir Globėjo Tarybos apsvarstytos. Taryba ir nusprendė išrinkti tam tikrą recenzentų komisiją: latvių kalbai — prof. Ozę, igaunių kalbai — prof. Mazingą, lektorių Egeverą ir mokytoją Kallasą. Komisija turi teisę kooptuoti žinovus. Komisijos nutarimai dar kartą bus apsvarstyti Globėjo Tarybos ir įduoti žmon. šviet. ministeriui patvirtinti.

Galima tikėtis, kad nuo 1916—17 mokslo metų pradžios prasidės latvių ir igaunių mokymas ne tik pradedamosiose, bet ir vidurinėse mokyklose.

Kl. S. K.

Permė.

Rusijoje nuobodu gyventi, o labiausiai vienam atsiskyrus nuo savųjų. Labai pradžiuogome ir taip nušvito mūsų akys, kaip po kokio ruko, kada pamatėm lietuvišką laikraštį, kurio nebetikėjome niekados pamatysią, bet iš netyčių atvažiuo iš Petrapilės vienas žmogus ir atvežė kelis numerius „L. B.“

Permėje pabėgėlių lietuvių kas kart vis daugiau atvažiuoja. Tik visa mums lietuviams bėda, kad nėra lietuvių kunigo. Tiesa, pas mumis kunigų yra 12, bet visi lenkai iš Galicijos. Klebonas yra kilęs iš Kauno gubernijos ir, sako, lietuvis, bet bijas žodžio ištarti lietuviškai. Jau 5 mėnuo, o lietuviškai bažnyčioje nė vieno žodelio negirdėjome; dar didesnis vargas, kada reikia eiti išpažinties.

V. R.

Kazanė.

Lietuvių pabėgėlių vilnis pasiekė ir Kazanę, kur jų privažiavo daugiau nei 3000 žmonių, daugiausia moterų ir vaikų. Kiek lietuvių dabar randasi aplinkiniuose sodžiuose, nežinia. Tur

but, tiek pat. Valstiečiai gyvena Lietuvių Komiteto bendrabučiuose, gi inteligentai nusamdytuose savo butuose. Išskiriant Komiteto narius, inteligentai pabėgėliai gyvena nuošaliai nuo kitų mūsų pabėgėlių.

Komitetas rūpinasi mūsų pabėgėliais; jo įsteigta pradedamoji mokykla mūsų vaikams. Bent atsigaus mūsų vaikeliai nuo dvasiško skurdo! Komiteto nariai, kurių yra tik keletas, nespėdami duona aprūpinti mūsų pabėgėlių, iki šiolei negalėjo rimtai užsiimti pabėgėlių dvasios reikalais. Reikalingi iniciatyvos ir darbo žmonės, suprantą ir pajaučią pabėgėlių vargus, mylį artimą nelaimę.

Labai reikalinga, kad dažniau lankytųsi apšviestieji žmonės pas pabėgėlius. Gerai būtų, kad vienas, ar kartu bent du žmogų apsiimtų žiūrėti koki vieną pabėgėlių butą ir jeigu ne kas dien, tai bent porą kartų per savaitę jį lankyti.

Kur tarp pabėgėlių daugiau jaunimo, ten galima, sutraukus jį būrin, padainuoti, šitą paskaityti, knygelių padalinti, pamokyti vaikus žaislų, rašto.

Dabar mergaitės, net moters draugauja su visokiais nedorėliais praeiviais vyrais, nuslysta, niekais nueina.

Mūsų inteligentams reikia rūpintis ne tik duona pabėgėliams, bet ir jų dvasios reikalais, kad po karo sugrąžintume juos namon ne išdykėlius-nedorėlius, bet žmones.

Zinios.

Petrapilis.

Darbdaviams ir darbininkams žinotina. Darbo Biuras prie Petrapilio Lietuvių del karo nukentėjusiems šelpiti Draugijos (Lermontovo prosp. № 50, b. 28) atdaras kasdien nuo 9 val. ryto lig 2 val. d. ir nuo 4 lig 8 val. vakaro. Šventadieniais nuo 12 lig 2 val. dieną. Telefon. № 210—74.

Penktadienį, gruodžio 4 dieną, Javorskienės teatre (Aficerių gat. 39) bus vakaras pačios Javorskienės taisomas, pabėgėlių studentų „zemlaščestvų“ naudai, tame skaičiuje ir „Liet. Stud. Dr.-jai“. Vaidins Maksimo Gorkio 4 veiksmų veiklą „Na Dnie“, prižiūrint pačiam autoriui.

Bilietai parduodami pačiam teatre (Aficerių g. 39) ir knygynuose: Volfo (Nevskij 13 ir Gost. Dvor 18) ir Popovo (Nevskij 66). Bilietų kainos nuo 5 r. iki 35 kap.

Pabėgusiems iš nelaisvės pagalba. Rusų miestų sąjungos belaisvių skyrius gauna prašymų padėti belaisviams pabėgėliams, grįžusiems invalidams ir priešininkų suimtiems ir paskui paleistiems del ligos ar senatvės gyventojams. Visi šitie žmonės labai reikalingi pašalpos. Skyrius kreipiasi į visuomenę ir prašo jiems padėti. Aukos Skyrius priima kas dieną nuo 10 ligi 5 val. d. (B. Koniusennaja, № 12). Siunčiant aukos, reikia parašyti, kam ar kuriam tikslui jos skiriamos.

Valsčių raštininkų šeimynoms pašalpa. Vyriausioji taryba, vidaus reikalų ministerijai pasirūpinus, rado reikalingu įsakyti, kad įstaigos, šelpdamos pašauktųjų karan šeimynas, ypačiai žiūrėtų valsčių bei gminų raštininkų šeimynų, pašalpos reikalingų.

Studentai sanitarai. Vyriausioji Raudonojo kryžiaus valdyba pranešė Petrapilio universiteto prorektoriumi, kad baigusiems sanitarijos bei epidemijologijos kursus (kurie šie metai įsteigti prie Petr. universiteto) studentams galima busią duoti sanitarų liudijimai, betgi busią lygiai su kitais šaukiami kariuomenėn, vadinasi neturėsia jokių palengvinimų.

Vokiečių vyriausybė atsisakė imti ir siųsti pinigus ir laiškus į vokiečių užimtąsias vietas. Del to Raudonojo

Kryžiaus Centralinis belaisvių informacijos biuras nebegali siųsti adreisuotų į tas vietas laišku.

Svetur.

Askvitas del taikos. Anglų parlamento narys Snoudenas kreipėsi į Askvitą, prašydamas pasakyti, ar bus atmetas be parlamento žinios kurios nors kariaujančiosios valstybės pasiūlymas taikties, jei tas pasiūlymas bus jos pačios padarytas ar kuriai neutralinei valstybei tarpininkaujant ir jei jis, pasiūlymas, bus tikras noras taikties, remiamas pažadėjimu išeiti iš užimtųjų žemių.

Askvitas atsakė, jog Anglų, Prancūzų, Rusų, Italų ir Japonų vyriausybės susitarusios nesitaikyti skyrium, be viena kitos; jei priešininkų vyriausybės pačios ar neutralinių valstybių padedamos visai sąjungai rimtai pasiūlysi taikties, tai jų pasiūlymas visų pirma bus svarstomas sąjungos vyriausybės. Lig tai atsitiks jis negalės nieko daugiau žadėti. Jei kas pasiūlysi taikties, vyriausybė būtinai duosianti parlamentui svarstyti taikos sąlygas, lig tiktai galima busia.

Austrai ir Jungtiniai Valsčiai. Prieš koki laiką Austrų nardomoji laivė paskandino Amerikos garlaivį „Ankoną“. Del šio atsitikimo Austrų ir J. Valsčių santykiai pablogėjo. Jungt. Valsčiai reikalauja iš Austrų prisipažinti, jog garlaivis buvęs paskandintas netaip, kaip to reikalaujanti teisė. Jei Austrai neįpildys J. Valsčių reikalavimo, tai galimas daiktas, kad tu dviejų valstybių diplomatijos susižinojimai bus sutraukti.

Anglų ir Prancūzų nesutikimai del Balkanų ekspedicijos, atvažiavus Paryžiui Grejui ir Kitčeneriui, pasibaigė.

Šveicarijos socialistai del taikos. Socialistų būrelis įnešė sąjungos tarybon paklausimą, ar ketinanti Šveicarija, viena ar su kitomis valstybėmis, patarpininkauti kariaujančiosioms valstybėms susitaikinimo reikale.

Taikos demonstracija Vengruose. Budapešte priešais parlamento namus buvusi didelė demonstracija. Demonstrantai reikalavę taikties ir įdavę atstovų rūmų pirmininkui petiją, pasirašytą 10,000 žmonių. Policija vaikiusi minią ir daugelį snėmusi.

Vokiečių taikos sąlygos. Atėjusiomis iš Amerikos žiniomis, šios esančios vokiečių taikos sąlygos: Vokia norinti būti šeiminingė Balkanuose, kad per Konstantinopolį turėtų kelią Mažajon Azijon, ir norinti būti liuosa jūrose, nepriklausyti Anglų; reikalaujanti tarp Rusų ir Vokios sudaryti valstybių buferų; sutinkanti Belgams sugrąžinti nepriklausomybę ir net sutinkanti atiduoti Prancūzams tas Elzaso vietas, kur gyventojai kalba prancūziškai.

Kinai vėl monarchija. Valstybės taryba pranešė prezidentui Juanšikajui, jog jų rinkėjai nori monarchijos būti Juanšikajų išrinkę imperatoriumi. Juanšikajus atsisakė, teisindamasis jau prisiekęs respublikai. Valstybės taryba antrą kartą kreipėsi prašydamą jo būti imperatoriumi ir paliausuodama jį nuo priesaikos. Juanšikajus atsakė j tai įsakymu, kad negalys priešintis žmonių norui, vienu balsu išrinkusių jį imperatoriumi.

Įvairios.

Saratovo lietuviai. Lietuvių Draugijos Saratovo skyrius nutarė šventėms sutaisyti vakarą. Ketinama vaidinti „Švarkas ir milinė“.

Iš Petrapilio Lietuvių Komiteto.

1. Komiteto siuvykloje, apie kurią buvo minėta „Liet. Balso“ № 20, darbas jau prasidėjo. Darbą išduoda kas dieną nuo 11 iki 5 val.

Adresas: M. Masterskaja, 9, b. 9.

2. Beugant Petrapilyje prieglaudų skaičiui, Komitetas gavo išrankioti visus Petrapilyje apsigyvenusius mokytojus ir dabar, naujai taisomosioms prieglaudoms, trūksta mokytojų. Reikėtų, kad mokytojai, nori užimti vietas, praneštų apie save Komitetui (10 rota, 16, b. 20).

3. Sekmadienyje, lapkričio 22 dieną, pabėgėlių rašomosios sekcijos susirinkime, nutarta pasamdyti tam tikrą žmogų, kurs surašymo darbą organizuotų bei tvarkytų, pasitardamas su sekcijos valdyba. Tą darbą sutiko atlikti Nevadničėnas, į kurį reikia kreipties norintiems dalyvauti rašymo darbe. Priims jisai vieną dieną rytais, kita vakarais Centraliniame Lietuvių Komitete (Baskov per., 29, b. 4).

4. Lapkričio 23 d. buvo susirinkusi revizijos komisija Komiteto buhalterijos stoviui apžiūrėti.

Peržiūrėta buvo gana rupestingai daugybė pateisinamųjų dokumentų ir parašytame protokole įdėta gana daug svarbių pastabų bei patarimų.

5. Žiemai užklupus, daugybė žmonių kreipiasi Komitetą, prašydami šiltų drabužių. Komitetas, turėdamas per daug mažą lėšų tam reikalui, tuo tarpu tegali patenkinti vos tik mažo skaičiaus žmonių prašymus. Reikėtų, kad mūsų plačioji visuomenė padėtų Komitetui tame reikale, aukodama drabužių, avalynės, skalbinių ir t.t.

A. B.

Prieglaudų lankytojų Sekcijos susirinkimas. Lapkričio 22 d. Komiteto bute buvo Sekcijos susirinkimas. Dalyvavo 14 žmonių. Buvo daug kalbėta, kaip suregistruoti visus pabėgėlius, gyvenančius Petrapilyje. Po ilgų kalbų pasirodė, kad bus negalima visų surasti. Tad ši kartą tik nutarta registruoti tuos, kurie yra miesto ir lietuvių prieglaudose ir kitose maždaug žinomose vietose. Registratoriams bus išduotos tam tikros kortelės, į kurias tik reikės kas reikia įrašyti. Už kiekvienos kortelės įrašymą bus mokama po 4 kap. Kortelės tvarkyti apsiėmė Nevadničėnas. Jam bus mokama už tai 30 rub. mėnesiui.

Turiu pažymėti, kad šis susirinkimas šaukiamas ne vien tik registracijai susitvarkyti bet ir pasitarti apie prieglaudų lankymą. Labai gaila kad Sekcija užmiršo ir apleido verkiančius tautiečius miesto dvokiančiose prieglaudose ir apie tai nė vieno žodelio nepasitarė.

K a p s a s.

Taikos klausimas reichstage.

Šioje vokiečių reichstago (parlamento) sesijoje svarbus, gal but pats svarbusis, klausimas taikos. Šiuo klausimu imperijos kancleris Betman-Holvegas pasakė reichstage senai vokiečių visuomenės laukiamą kalbą.

Jis kalbėjo šiaip: „Šių metų rugpiūčio mėnesyje pasibaigus reichstago posėdžiui, Bulgarija pradėjo karą. Sąjungos valstybės nuo pat karo pradžios, kiek tik galėdamos stengėsi pritraukti karalių Ferdinandą savo pusėn. Jos jam iš anksto žadėjo Austrų-Vengrų, Turkų ir Graikų žemės dalį. Jam žadėjo ne tik neutralinių žemių, bet nepasigailėjo net draugės Serbijos, kurią, esą, gelbi Rusai nuo gresiančio pavojaus. Jį gelbėdami jie sukėlė karą ir dabar sąjungos valstybės, esą, tebekaunasi ją vaduodamos. Norėdami pritraukti

Bulgarus kovoti savo pusėje, jie mygo Serbus atiduoti Bulgarams savo žemės dalį ir tokio didumo, kad Serbai niekaip negalėjo sutikti. Taigi, mūsų priešininkai negalėjo susikalbėti“.

Kalbėdamas apie karo stovį, kancleris pasakė: „Rytuose mūsų kariuomenė drauge su austrų-vengrų kariuomene turi užėmusi giliai įsikišusią apsigynimo liniją, kuri kiekvieną valandėlę norint gali būti pastumėta dar toliau priešakin“.

Toliaus Betman-Holvegas rodė, kiek kultūros darbo jau padarę vokiečiai paimtuosiuose kraštuose. „Lenkus, Lietuvą ir Kuršą,—pasakė jis,—mes radome rusų baisiai sunaikintą. Visos šitos šalys visiškai iro. Mes sutaisėme naują policiją, padėjome organizuoties vietos valdymuisi, pradėjome dirbti galežinkelius ir plentus, įvedėme miestų valdybas gyventojams traukti visuomenės darban. Visur mokyklose prasidėjo mokslas. Varšuvoje atidarytas universitetas ir augštoji technikos mokykla. Kažin ar yra buvę pasaulio istorijoje tokių atsitikimų, kad karo metu, kaunantis žudantis milijonams žmonių, tiek būtų padaryta ramaus kultūros darbo tolimajame užpakalyje, kaip kad dabar yra.—Del ekonomijos padėjimo, tai mes turime pakankamai lėšų gyventi, tik reikia jos gerai sutvarkyti. Ttai yra pagrindinis sprendžiamas veiksnys. Mūsų priešininkai moka reikalingiesiems daiktams kur-kas brangiau už mus“.

Paskui kancleris gina visas paskalas, kad kunigaikščiui Biulovui Šveicarijoje, Volfui Hagoje, Badeno karalaičiui Maksui Stokholme, kardinolui Hartmanui Ryme—buvę pavesta tarpininkanti susitaikinimo reikale.

Savo kalbą kancleris šiaip baigė: „Vokiečių tauta kieta, atkakli. Remdamiesi savo pajėga ir nenukovimu, mes nesiduosime įkalbami, mes pasiryžę toliau kovosime, kad pabaigtume kovą, kurios norėjo mūsų priešininkai, tokia sutartimi, kokios reikalauja iš mūsų Vokios ateitis“.

Kanclerio kalba sukėlė reichstage trukšmingų plojimų, del kurių nebuvo girdėti Libknechto protestų.

Po jo kalbėjo social-demokratas Šeidemanas. „Apie susitaikinimą tegali kalbėti tas, kam leidžia tat pajėga. Mes jauzdamiesi galingi galime ramiai žiūrėti į visas kalbas, kad mūsų darbų būdas rodąs mus silpnus esant. Mes griežtai priešingi visiems, kurie dabartinę kovą norėtų paversti pagriebimo karu, ir drauge mes priešinamės visiems planams, kuriais kėsiniama ant Vokios ir jos neliečiamybės. Mes, žinoma, nė girdėti nenorime atplėšiami Elzasą ir Lotaringiją“.

Šeidemanas, kalbėdamas apie Anglus, pasakė: „Anglų sumanymas numarinti Vokią badu visai nepasisekė. Žinoma, mums šio ir to trūksta, bet užtat turime 20 milijonų kiaulių, bulbės gi taip gerai užderėjo, kad tris jų ketvirtadalius mes galėjome suvartoti maistui ir pramonės reikalam“.

Šeidemanas labai karštai pritarė socialistų taikos interpelacijai. „Visa tauta,—kalbėjo jis,—trokšta taikos, bet Vokios vadovai, deja, užsipainiojo savo politikoje ir negali rasti jai kelio. Tuo tarpu karas visą Europą tiktai naikina, ir tuo tesinaudoja Amerika. Tauta jau parodė savo ekonomijos ir karo galybę, ir dabar reichstagas, jos pavestas, privalo kelti taikos balsą“.

Šeidemano kalba padarė klausytojams didelį įspūdį.

Kancleris Šeidemanui atsakė: „Teorijomis ir taikos pageidavimais mes nė žingsnio nepaėjėsimė. Jei mūsų priešininkai pasiūlys mums taikos sąlygas, kurios sutiks su Vokios neliečiamybe ir kurios neplėš jai šlovės, tai mes visada galime pradėti jas svarstyti“.

Pirmiau pasakytose kalbose aš nupasakojau bendrą karo tikslą. Šiandien aš negaliu kalbėti apie

mažmožius ir negaliu pasakyti jums, kokių garantijų reikalauja imperijos vyriausybė, pavyzdžiui, Belgų klausime ir kas tų garantijų bus pamatas. Šiaip ar taip, mūsų priešininkai turi suprasti, kad juo ilgiau ir smarkiau jie kariaus, juo didesnės bus garantijos, kurių mes pareikalavsimė.

Taip rytuose, taip vakaruose mūsų dabarties priešininkai neturi turėti Vokion vartų, pro kuriuos jie galėtų po karo dar daugiau grėsti, kaip pirmiau.

Visiems žinoma, kad Prancūzai realizavo rusų paskolas tik tą sąlyga, kad rusai Lenkuose statytų tvirtoves ir dirbtų geležinkelius su mumis kovoti, ir kad Anglai ir Prancūzai laikė Belgus savoėjimo žeme. Kad nebūtų to, mes turime apsirūpinti savo galybę ir politikos padėjimą.

Mes turime aprūpinti savo ekonomijos plėtojimąsi, mums turi likti laisvė kaip tinkamiems eiti į šitą tikslą. Vokios vyriausybei šitas karas tebebus tas, kas ir pirmiau buvo, būtent vokiečių tautos ir jos ateities gynimo karas“.

Kad vokiečiai antrus metus kariaudami dar nesusilpnėję, Betman-Holvegas šiaip pasakė: „Aš neginu, kad vokiečių karo nuostoliai dideli, betgi negali būti nė kalbos, kad nebėsa jau iš kur imti žmonių. Šaukdama kariuomenė vyrus, Vokia nėjo taip toli, kaip Prancūzai ir Rusai. Antra vertus, maisto ir įvairios medžiagos negalima pritraukti žemėje, einančioje nuo Araso ligi Mesopotamijos“.

Karas.

Rusų rytų fronte nieko nauja neatsitiko.

Kaukazo fronte. Persuose pusiaukelėje tarp Tegerano ir Chamadano rusai sumušė vokiečių ir turkų būrį, susidedantį iš Persų žandarų ir šiaip-jau ginkluotų persų. Priešininkai, išmušti iš kelių pozicijų, nubėgo.

Juodosiose jūrose ties Kefkeno sala trys rusų minininkai nuskandino dvi turkų kanoneri ir didelį burinį laivą.

Italų fronte. Lapkr. 29 d. tarp Džu-di-Karijos ir Končijos slėnio italai paėmė augštumas ir tuo pabaigė imti Beceko baseiną.

Balkanuose. Bulgarių puolami sąjungininkai (10-oji divizija) turėjo pasitraukti į kitą, stipresnę poziciją, į vakarus nuo Dairano ež.

Serbų kariuomenei pasisekė tvarkingai atsitravukti. Trys jų divizijos atėjo Elbasanon ir Tiranon (Albanijoje).

Italų kariuomenė, prieš kelias dienas išlipusi Valonoje, jau susijungė su serbais netoli Tiranos.

FRANEŠIMAS.

I.

Kun. Ad. Šernas lankys lietuvių reformatus, laikydamas pamaldas šiose vietose ir šioje eilėje: Jegorjevskas, Novo-Jegorjevskas, Riazanė, Nižnis Novgorodas, Kazanė, Simbirskas, Nikolajevskas, Samara, Ufa, Orenburgas, Penza, Saratovas, Kliučikai, Tambovas, Kozlovas, Kurskas, Charkovas, Jekaterinoslavas, Rostovas prie Dono, Poltava; Oriol'as.

Reformatai lietuviai, kurie negyvenate paminėtose vietose, atsiliepkite į Centralinį Lietuvių Komitetą arba į patį kun. Šerną, užrašydami ant laiško vienos iš paminėtų vietų adresą ir pridėdami: „до востребования“.

II.

Petrapilyje reformatų bažnyčioje Jūros g. (Morskaja) gruodžio 20 d. 2 valand. d. bus pamaldos su komunija lietuviams reformatams.

Redakcijos atsakai.

Kareiviui. „Liet. Centr. Komiteto“ įgaliotinis stovi nuolat tik Stokholme Švedijoje. Vokiečių užimtosiose vietose įgaliotinių nėra. Kaip Tamstos siunčiate laiškus per Komitetą, taip ir pasilikusieji Lietuvoje siųs per Komitetą.

Barb. Šulskytėi. Iš Tamstos jokio laiško su markėmis nėra gavę ir nežinome Tamstos adresą.

Br. Serbentai. Lietuviškų raštų dabar gauti sunku. Nebent A. Maciejausko knygyne Rygoje, kurio skelb. yra „Liet. B.“ № 22.

Aukos.

Per „Liet. Balso“ Redakciją.

Lietuvių Draugijai šelpti nukentėjusiems nuo karo lietuviams:

Daniševičius Myk. 1 r. — k.
Laskauskis Jonas 4 r. 90 k.

Lietuvių spaudai, t. y. „Liet. Balsui“, palaikyti:

Daniševičius Myk. 1 r. — k.

Mažosios Lietuvos tautiečiams, išsiųstiems į Rusiją (Globai):

1. Maskvos agronomijos Instituto studentai:
V. Birutis 1 rub.
J. Tonkūnas 1 „
V. Kriaučūnas 1 „
2. P. G. (per V. Čarneckį) 5 „

Per Cent. Liet. Komitetą.
Stakė 2 rub.
P-nia Frenioviene 5 „

Redaktorius-Leidėjas Martynas YČAS

Giminės ieško šių žmonių:

1. Vainikevičiaus Jurgio, Vinco sūn.
2. Vainikevičiaus Vinco, Vinco sūn.
3. Vaitonies Aleksandro, Petro sūn., 19 m.
4. Vaitonies Petro, Lauryno sūn., 47 m.
5. Vaitiekūno Jono.
6. Vaitiekūno Marijonos.
7. Vaitiekūno Mato.
8. Vaičiūnėlių Valerijos.
9. Vaičiūnų Kastancijos, Juozo duk., 40 m.
10. Vaičiūno Jono, Motiejaus sūn., 45 m.
11. Vaičiūno Mykolo, 9 m.
12. Vaičekauskių Julijos, Prano duk.
13. Valkauskio Adomo, 46 m.
14. Valančienės Liudvikos, Juozo duk., 50 m.
15. Valašimų Amelijos.
16. Valevanderių Katarinos, Juozo duk.
17. Valevanderio Motiejaus, Karoliaus sūn.
18. Valevanderio Jono, Motiejaus sūn.
19. Valinčių Marijos.
20. Valtosario Mykolo, Andriaus sūn.
21. Valiūnų Anelės, 32 m.
22. Valiūšio Andriaus, 50 m.
23. Valiūno Igno, Stanislovo sūnaus, 41 m.
24. Valiūno Stanislovo, Stanislovo sūn., 50 m.

Noriu susirašinėti su kriukičiais ir lygumiečiais pabėgėliais. Atsiliepkite. Воронежъ, Слобода Придачи, д. Торавинова. Фр. Балзарисъ. 1

IEŠKAU sesers Onos ir švogerio Motiejaus Lukoševičiaus iš Veiverių Suv. gub., taip pat kun. J. Kvietausko iš Andronišio Kauno gub. Žinantieji praneškit: Тула, Киевская заст., II проездъ № 66 учителю К. Горину. 2

IEŠKAU saviškių — atsiliepkite. Mano adr.: Kostroma, Grodnensk. vojenn. gospital. Rapolas Rasikas. 2

KAME DABAR YRA kunigai: J. Baltrušaitis, Pažerių par. kleb.; Garlevo kleb. Žalauškis, Račiūnas, Ambraziejus ir Juoz. Mačiulionis, Girkinių kaimo, Veiverių valsč. Visi jie Marijamp. apskr., Suv. gub. Prašau visus atsilipti arba, kas žino, pranešti šiuo adresu: М. Варкало, Рязскъ, Ряз. губ. До востребования. 3

TOMAS MICKAVIČIUS, Suv. g., Marijamp. apskr., Balbieriškio gmin., gyvenau Kižių palivarke, ieškau tėvo Motiejaus, 87 m., mot. Viktorijos ir seserų: Onos, Viktorijos, Marės, Pranciškos, Anelės, Bronės Mickavičių iš tos pačios vietos kaip ir aš. Mano adresas: Москва, С. Бородавское, Школьное ул. № 14. 1

IEŠKAU savo brolių Juozo, 19 m., ir Julijono, 17 m., JACEVIČIŲ iš Birželių dvaro, Pampėnų par., Pan. apskr. Kas žino apie juos, prašau pranešti man: Контора Ст. Ио. Яцкевича, Москва, Сретенка, Селиверст. пер. 4, кв. 2. 3

MARTYNAS MAŽUIKA, kilęs iš Galintiškio s., Papilio val., Zarasų apskr., prašau atsilipti gimines ir pažįstamus šiuo adresu: Юрьевъ, Лифляндск. Губернск. по крест. дѣламъ Приеутевіе. М. Мажуйко. 1

RIBINSKE, RŽEVE, KOSTROMOJE ir KINEŠMOJE reikalingi yra kunigai lietuviai.

Delei artimesnių ir smulkesnių žinių reikia kreiptis Ribinske į Lietuvių Komitetą: Spasskaja ul. № 15; Rževe į Lietuvių Komitetą: Feodorovskaja, aptieka Safronovo; Kostromoje į Lietuvių Komitetą: ul. Rusina № 34;

o apie Kinešmą galima gauti smulkesnių žinių Centraliniame Lietuvių Komitete, Petrapilis, Baskov, per. № 29. 3

IEŠKAU savo tėvėlių: Juozo 60 m., Onos, 40 m., SKORKŲ, Kauno gub., Panev. apskr., Saločių par. Mano adr.: Mstislavl, Mog. gub. Panev. mokyk. seminar. J. Skorkai. 0

Noriu susirašinėti su svedasiškiais. Mano adresas: Москва, Милютинскій пер. 18, кв. 9., бѣжен. Ио. Слинемоу. 2

JUOZAS APERAVIČIUS, Kauno gub., Šiaulių apskr., Kriukų valsč., Žandagų kaimo ieško brolio Kazimiero ir kitų giminių ir prašo atsilipti šiuo adresu: Петроградъ, 7-я рота, № 10, кв. 35. 1

Jokūbas Briedis iš Bobėnų sodž., Pabiržės (Rastauckinės) val., Sosto par., Panevėžio apskr. ieško giminių ir pažįstamų. Prašo rašyti šiuo adresu: Екатинославъ, Железнодорожная ул. 28. 2

Giminių ir pažįstamų prašau atsilipti! Pabėgėlis joniškietis: Москва, Новая Божедомка, 2-ой Маринскій пер. № 10. Союзъ Крест. Молоч. Т-цевъ, Ио. Романовскому. 0

PAULINA VALECKAITĖ ieško sesers Anitės ir motinos Paulinos Valeckų ir kitų giminių ir pažįstamų, Kauno gub., Panev. ap., Vabalninko par., Svilių sodž. Prašau atsilipti arba pranešti adresu: Петроградъ, Загородн. пр. 31, кв. 8. 0

Ieškau tėvo ir brolio kun. Dominiko Amankavičių, Kauno gub., Ukmergės apskr., Lenartų folvarko. Kas žino, prašau pranešti šiuo adresu: Дубровна, Мор. губ. Управл. этапн. коменданта, Р. Аманковичу. 2

A. MACIEJAUSKIO KNYGYNAS—Ryga, Z a m k o v a j a № 7—beliko vienintelis lietuviškų knygų šaltinis. Pasirinkti yra daug. Kainos pigios. 1

Morta Rimkyčia iš Šiaulių ieško seserį Barborą. Воронежъ. Спасскій п., д. Жаркихъ. 0

Liet. Draugijos d. k. n. š. KOSTROMOS SKYRIAUS KOMITETAS praneša visų žiniai, kad jis jau teikia žinių apie pabėgėlius, apsigyvenusius Kostromoje ir jos gubernijoje ir siūlo įvairių

amatu ir profesijų darbininkų ir prašo visų, kas Kostromos rajone dar nėra Komiteto įregistruotas, atsilipti adresu: Kostroma, ul. Rusina № 34.

Pabėgėlių rašomasis ir žinių teikiamasis Biuras

prie Centralinio Lietuvių Komiteto dėl karo nukentėjusiems šelpti

pradėjo darbuoties nuo rugp. 25 d.

Biuras rašo visus lietuvius, išsiblaškiusius po Rusiją, renka žinias apie jų padėjimą, padeda susisiekti kitiems kitą giminėms, pažįstamiems ir kaimynams; teikia visokių pabėgėliams reikalingų žinių ir duoda žodžių ir raštų teisės ir kitokių patarimų.

Biuro adresas: Petrograd, Baskov per. 29, b. 10; tel. 652—02.

Tramvajai vaikščioja šie: №№ 4, 6, 16, 17.

Biuro vedėjas advok. Kazys Šalkauskis.

Leidimo Komisija

prie Lietuvių Draug. Augšt. Maskvos mok. moksl. šelpti ruošia

„1916 m. Kalendorių“.

Kalendorius taikomas pabėgėlių reikalams. Bus žinių apie nuostolių atlyginimą, šelpimo reikalus ir t. t. Svarbiausias kalendoriaus tikslas — palaikyti ryšius tarpe pabėgėlių su apleistąja Tėvyne; duoti progos pagalvoti apie sugriauto Lietuvos gyvenimo atstatymo budus. Kalendoriuje bus apysakėlių, dainų, eilių ir panašių dalykų. Prašoma siųsti skelbimų.

L. K-jos adresas: Москва. Милютинскій пер. д. № 18, кв. 9.

MŪSŲ INTELIGENTAMS PABĖGĖLIAMS.

esantiems be darbo ir pelno.

Centralinis Komitetas dar sykį prašo, kad visi tokie inteligentai duotų žinių, kokio jie mokslo, kur gyvena, su kokia šeimyna, ar nori savo profesijoje darbuoties, ar kitoje. Reikia mokytojų, ypač mergaičių—prieigaudoms vesti. Reikia ir tarpininkų tarp pabėgėlių apskričių miestuose. Atsakus galima duoti ir telegramomis. KOMITETAS. 2

115.000. BROLIŲ VAILOKAICIŲ ir B-vės DRAUGIJA 115.000.

turėdama garantijos: 115 tukstančių rub., žemės, namų ir kitokio nejudamo turto, daro per savo įgaliotinį Maskvoje šias operacijas: 1. Iminėja idėjus, mokėdama paprastus nuosimčius (5%—pasidėjusiems nemažiau kaip metams ir 4%—kiekvienam pareikalavimui). 2. Davinėja pasidėjusiems pinigų gyventi arba gražina paskolą. 3. Ima saugoti visokias brangenybes, apdraudama išlošiamuosius lakštus nuo tiražo, tikrindama №№ ir t. t. 4. Tarpininkauja perkant bei pardudant % poperius. 5. Daro visokias kitas operacijas, Draugijos įstatų leistas. „Brolių Vailokaicių ir B-vės Draugija“ užtikrina padėjus pas ją pinigus ir kitas brangenybes visais savo turtais.

„Pinigus siųsti ir visais reikalais prašoma kreipties kun. E. Paukštos buto adresu: Москва, Милютинскій пер., д. Римско-Катол. церкви, кв. 4. Т-ву: Бр. Вайлокайтисъ и К-о“.

Jau spauzdinamas ir greitu laiku išeis

„Petrogrado Kalendorius“ 1916 metams.

Jame skaitytojai ras reikalingų sau žinių: kaip už sunaikintus turtus ieškoti atlyginimo, kokiu būdu susižinoti su pasilikusiais Lietuvoje. Kalendoriuje bus plačiai parašyta apie šelpiamąsias įstaigas apskritai ir ypačiai apie Lietuvių Draugiją dėl karo nukent. šelpti ir jos skyrius, apie pasaulyje įvykusias atmainas bei atsikimus ir t. t. Bus ir šiaip jau gražių pasiskaitymų.

Visas iš „Petr. Kalendor.“ pelnas skiriamas lietuvių viešajam knygynui steigti Petrapilyje.

Dar priimami skelbimai. Skelbimų kaina: puslapis — 25 rub. pusė pusl. 13 rub.

Kalendoriaus kaina — 35 kap. Kas užsisakys kalend. dabar ir atsiųs pinigus, gaus kal. už 30 kap. (už siuntimą primokama dar 10 kap.)

Kreipties šiuo adresu: Петроградъ, Бассейная 60. Предс. Литов. Благотв. О-ва А. П. Спурга, arba: Петрогр. Забалканскій пр. 30, въ контору изданія „Petrogr. Kalendorius“.

